



**Høgskolen i Telemark**

Fakultet for allmennvitenskaplege fag

## **SLUTTEKSAMEN**

### **Bø, høsten 2011**

<b>Emnekode:</b>	<b>3524</b>
<b>Emnenamn:</b>	<b>Examen Philosophicum</b>
<b>Studiepoeng for emnet:</b>	<b>10</b>
Omfang av denne eksamenen i % av heile emnet:	60%
Eksamensdato:	19.12.11
Eksamensstad:	Bø i Telemark
Lengde/tidsrom:	3 timer
Målform:	Bokmål/nynorsk
Ant. sider inkl. framside	2 (medrekna framside)
Tillatne hjelpemiddel:	Ingen
Merknader:	Kandidaten skal svare på ei av oppgåvene
Ant. vedlegg:	Ingen

Eksamensresultat finn du etter sensurfall ved å logge deg inn med brukarnamn og passord på StudentWeb (hit.no)



## EXAMEN PHILOSOPHICUM (60%) – BOKMÅL

**Enten:**

### Oppgave 1

Gjør rede for det mekanistiske natursyn slik dette kommer til uttrykk (helt eller delvis) hos Galilei, Descartes og Newton. Få tydelig frem de sentrale tankene i dette synet på naturen. Forklar så hvilke forskjeller det er mellom dette synet og Aristoteles' syn på den fysiske natur, slik dette kommer til uttrykk i *Fysikken*. Kom i denne forbindelse inn på Aristoteles' lære om tingenes årsaker og de forskjellige måter å forklare legemers bevegelse og ro på hos Aristoteles, på den ene side, og hos Galilei og Newton, på den annen.

**eller:**

### Oppgave 2

Gjør rede for rasjonalismen og empirismen i synet på erkjennelse (kunnskapens kilder). Plasser Kant så utførlig som du kan i forhold til disse to posisjonene. Forklar i denne forbindelse Kants lære om erkjennelsens "aprioriske former": nevnt de mest sentrale og redegjør for Kants argumentasjon for at nettopp disse er erkjennelsens a priori elementer (eller betingelser). Gjør i denne sammenhengen også rede for den såkalte "kopernikanske vending" som Kant foretar i sin erkjennelsesteori. Hvordan stiller Kant seg til Humes analyse av begrepet om årsak og virkning? Forklar.

## EXAMEN PHILOSOPHICUM (60%) – NYNORSK

**Anten:**

### Oppgåve 1

Gjer greie for den mekanistiske naturoppfatninga slik denne kjem til uttrykk (heilt eller delvis) hos Galilei, Descartes og Newton. Få tydelig fram dei sentrale tankane i denne oppfatninga om naturen. Forklar så kva for skilnader det er mellom denne oppfatninga og Aristoteles' syn på den fysiske naturen, slik dette kjem til uttrykk i *Fysikken*. Kom i denne samanhengen inn på Aristoteles' lære om tingas årsaker og dei ulike måtar å forklare legemers rørsle og ro på hos Aristoteles, på den eine sida, og hos Galilei og Newton, på den andre.

**eller:**

### Oppgåve 2

Gjør greie for rasjonalismen og empirismen i synet på erkjenning (kunnskapens kjelder). Plasser Kant så utførlig som du kan i høve til disse to posisjonane. Forklar i denne samanhengen Kants lære om erkjenningas "aprioriske former": nemn dei mest sentrale og gjer greie for Kants argumentasjon for at nettopp disse er erkjenningas a priori element (eller føresetnader). Gjer i denne samanhengen også greie for den såkalla "kopernikanske vending" som Kant foretar i erkjenningsteorien sin. Korleis stiller Kant seg til Humes analyse av omgrepet om årsak og verknad? Forklar.